

Kaupunkiympäristölautakunta

Päätöspäivämäärä 23.04.2025

Lahden kaupunki, Kaupunkiympäristölautakunta, 23.04.2025

**Valtuustoaloite: Lahden Viuhassa ja Ahtialassa sijaitsevan Sipurantien liikenneturvallisuuden välitön parantaminen kustannustehokkaasti ja nopeasti**

631/00.01.01.03/2025

**Asian valmistelija / lisätietojen antaja**

suunnittelupäällikkö Pirkko-Leena Jakonen, p. 044 416 3503

**Päätös**

**Esittelijä**

suunnittelujohtaja Helminen Juha

**Päätösehdotus**

Kaupunkiympäristölautakunta antaa vastauksenaan valtuustoaloitteeseen perusteluosassa esitetyn.

**Perusteluosa**

Valtuutettu Milla Bruneau ja 17 muuta valtuutettua jättivät 3.2.2025 seuraavan valtuustoaloitteen:

”Lahden kaupunginvaltuuston 3.2.2025 pidetyn kokouksen esityslistan pykälässä 8 hyväksyttiin asemakaavaehdotus A-2939, Viuha, Ahtiala, Sipurantien kaavoittamisesta kaduksi.

Lahden kaupungin aloitteesta tehdyn asemakaavatyön tavoitteena oli Sipurantien kaavoittaminen kaduksi Savontien-Ahtialantien välisillä asemakaavoittamattomilla tieosuuksilla, minkä jälkeen tiealueiden omistus siirrettäisiin valtiolta kaupungille.

Vastuu Sipurantien ylläpidosta on kuitenkin jo siirretty kaupungille.

Kaavan vireilletulo, osallistumis- ja arviointisuunnitelma ja luonnosvaiheen kuuleminen tapahtui vuoden 2024 aikana. Muilla tahoilla ei kaavaluonnokseen ollut huomauttamista, mutta luonnosvaiheen kuulemisen aikana saatiin lausuntoja mm. Sipurantien liikenneturvallisuutta vakavasti haittaavasta Ylä-Viuhantien tieliittymän muuttuneesta kohdasta.

Kaksikaistainen Sipurantie mutkittelee Alasenjärven selännealueella maastoa myötäillen. Tien eteläpuolella kulkee yhdistetty pyörätie ja jalkakäytävä, jonka ELYkeskus rakensi vuonna 2022 (<https://www.ess.fi/paikalliset/4672502>). Sipurantie kokooa pientaloalueille johtavien katujen ja yksityisteiden liikenteen. Sipurantien nopeusrajoitus on 50 km/h ja liikennemäärät tiellä ovat vähäiset. Tieliikenneonnettomuustilastoissa tiellä on sattunut eniten ulosajoja.

ELY-keskus rakennutti edellä mainitun pyörätien ja työn yhteydessä aiempi Ylä-Viuhantielle vievä tieliittymä siirtyi *Takkulasta päin* tultaessa alemmas, mistä johtuen näkyvyys liittymään kääntyessä *Takkulaan päin* katsoessa on huonontunut merkittävästi – lähes kokonaan. Tieliittymä siirtyi ikään kuin ”mäennypylän väärälle puolelle”. Asukkaat ilmaisivat huolensa asiasta ELY:lle jo pyörätien rakennustyön yhteydessä, mutta ELY:n mukaan suunnitelmiin ei enää voitu tehdä muutoksia.

Nyt kun valtuusto on päättänyt Sipurantien kaavoittamisesta kaduksi on kaupungin mahdollista parantaa kadun turvallisuutta muuttamalla asukkaiden kanssa keskustellut ja kaavaprosessissa esille tuodut liikenneturvallisuutta merkittävästi haittaavat seikat **nopeasti ja kustannustehokkaasti**. Asiaa kommentoi mm. Uudenmaan ELY-keskuksen liikenneturvallisuuden johtava asiantuntija tammikuussa 2025 ilmestyneessä lehtiartikkelissa, jossa alueen asukkaat osoittivat myös huolensa tieliittymän vaarallisuudesta. <https://www.ess.fi/paikalliset/8206295>

Risteyksen turvallisuuden parantamiseksi on muutamia vaihtoehtoja, joista osa on toteutettavissa helposti, kustannustehokkaasti ja nopeasti ja osa ovat sellaisia, että ne vaativat enemmän suunnittelua ja resursseja. On pohdittava ainakin

- 1) **nopeusrajoituksen alentamista** risteyksen kohdalla molemmista suunnista tultaessa (liikennemerkkit molempiin suuntiin),
- 2) **vaarallisesta risteyksestä varoittamista** (liikennemerkkit molempiin suuntiin),
- 3) **hidasteiden lisäämistä** ja
- 4) mahdollisesti myös Ylä-Viuhantien **risteyksen siirtämistä**.

Koska alueella ei ole voimassaolevaa asemakaavaa Ylä-Viuhantie on yksityistie, jonka kunnossapidosta vastaa tiekunta.

Kaavaselostuksessa kerrotaan, että jos ennestään olevan yksityisen tien liittymän muuttuneen käytön johdosta aiheutuu vaaraa liikenteelle, yksityisen tien pitäjä on velvollinen tienpitoviranomaisen ohjeiden mukaan muuttamaan liittymän sellaiseksi, että siitä aiheutuva haitta poistuu taikka vähenee, sekä hakemaan tarpeen vaatiessa uutta liittymälupa ja kustannuksista vastaa yksityisen tien pitäjä. Eli mahdolliset muutokset liittymään tulisi toteuttaa yksityistiekunnan toimesta ja kustannuksella mutta kaupungin luvalla.

Valtuustoaloitteen valmistelussa ja vastauksessa on huomioitava mahdollisen prosessin yhteydessä kaupungin ja yksityisen tien tieosuuskunnan vastuut siten, etteivät vastuut tiekunnalle tule mahdottomiksi toteuttaa ja vastuunjaossa esim. Sipurantien kunnossapidosta ei ole tulkinnanvaraa.

Valtuustoaloitteen tarkoituksena on parantaa erittäin vaarallisen tieliittymän yhteydessä olevan Sipurantien liikenneturvallisuutta, joka koskettaa kaikkia Sipurantiella kulkevia kuten autoilijoita, moottori- ja polkupyöräilijöitä ja

jalankulkijoita.”

### **Vastine aloitteeseen**

Liikennesuunnittelu on tutkinut Sipurantien ja Ylä-Viuhantien risteysaluetta sekä maastokäynneillä että suunnitelmadokumenteista. Sipurantie on ollut valtion ylläpitämä maantie ja ELY-keskus rakennutti tien eteläpuolelle vuonna 2022 kävely- ja pyöräilytien. Tässä yhteydessä maantielle ei tehty muutoksia, eikä liittymän paikka muuttunut. Ainoa muutos liittymässä oli, että Ylä-Viuhantietä tultaessa on ylitettävä ensin kävely- ja pyöräilyväylä. Alueelta on myös rakentamisen yhteydessä poistettu puustoa. Tien muuttuminen katualueeksi on asemakaavalla tullut voimaan 24.3.2025. Kadunpitopäätös on kaupunkitekniikassa valmisteilla.

Risteys on liikenneturvallisuuden osalta puutteellinen, koska näkemäalueet ovat liian lyhyet. Paras ratkaisu olisi liittymän siirtäminen, mutta koska kyseessä on yksityistie, liittymän siirtäminen ja sen kustannukset kuuluvat tiekunnalle. Siirtäminen ratkaistaan tiekunnan hakemuksesta yksityistietoimituksessa.

Nopeina parannuksina voidaan lisätä vaarallisen risteyksen liikennemerkkit sekä laajentaa taajama-alueen merkintää. Kaupunkisuunnittelu valmistelee nämä suunnitelmat ja niitä koskevat viranhaltijapäätökset, joiden hyväksyminen edellyttää, että ensin kaupunki on tehnyt kadunpitopäätöksen.

### **Muutoksenhaku**

Muutoksenhakukielto

Kv: muutoksenhakukielto

### **Toimenpiteet**

Lautakunta: kh

Kh: kv

Kv: -

